

การติดตามคุณภาพและประสิทธิภาพของ แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา

เยาวดี วิบูลย์ศรี

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประเมินตนเอง (Self Evaluation) เป็นวิธีการหนึ่งในการวัดบุคลิกภาพของแต่ละคน โดยผู้ที่ถูกวัดจะเป็นผู้ที่อธิบายหรือประเมินพฤติกรรมของตนเองด้วยการทำเครื่องหมายลงในแบบประเมินที่ตรงกับบุคลิกภาพของเขา หรือด้วยการจัดลำดับข้อความที่ตรงกับลักษณะนิสัยของเขา หรือด้วยการเขียนรายงานที่แสดงนิสัยประจำตัว ทักษะคติ ความสนใจ และค่านิยมของตนเอง การประเมินตนเองเป็นวิธีการที่สะดวก ประหยัดเวลาและทรัพยากร และที่สำคัญคือเป็นประโยชน์ต่อตนเองในการเพิ่มพูนและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของตนให้ดีขึ้น (Campbell and Lee 1988:307)

การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูนั้น กระทำเพื่อนำผลหรือข้อมูลที่ได้มาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้ระดับมาตรฐานซึ่งผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินครูได้แก่นักเรียน เพื่อนครูด้วยกัน ผู้บังคับบัญชา และตัวครูเอง แต่ผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินการปฏิบัติงานของครูได้ดีที่สุดคือตัวครูเอง เพราะครูย่อมทราบดีว่าตนเองเตรียมวางแผน เตรียมการสอน และมีความรู้ในเนื้อหาเพียงใด นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาในด้านการประเมินเพื่อพัฒนาตนเองแล้ว ยิ่งเป็นเหตุผลสำคัญในการส่งเสริมให้ใช้แบบประเมินตนเองสำหรับครู และมีข้อค้นพบจากงานวิจัยว่าผลการประเมินตนเองของครูจะมีความสอดคล้องกับผลการประเมินของผู้บริหาร และเพื่อนครูในระดับที่ค่อนข้างสูง (ชรณี หมิ่นรักษ์ 2512:22-35 ; วิภา เกษตรศิริเจริญ 2521: 46-61) และมีค่าความเที่ยงสูงกว่าการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูโดยผู้เรียน

(Centra อ้างใน Kenenth, Doyle, and Webber 1972:72-73)

สำหรับแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่มีเกณฑ์มาตรฐานนั้น ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2522 เรียกว่าแบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาตามที่ปรากฏในรายงานวิจัยฉบับปี พ.ศ. 2522 (เยาเวดี วิบูลย์ศรี, 2522) แต่มาในยุคปัจจุบันที่แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตนเองได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลาย จึงเห็นสมควรที่จะเปลี่ยนชื่อจากแบบรายงานตนเองเป็นแบบประเมินตนเอง ลักษณะของแบบประเมินในรายงานวิจัยฉบับปี 2522 นั้น ประกอบด้วยข้อรายการ 104 ข้อ ครอบคลุมลักษณะของครูที่ดี 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ 17 ข้อ ด้านการสอน 25 ข้อ ด้านคุณธรรม 17 ข้อ ด้านบุคลิกภาพ 20 ข้อ ด้านสังคม 15 ข้อ และด้านส่วนตัว 12 ข้อ โดยแบ่งการประเมินเป็น 7 ระดับ จากมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด เมื่อแบบประเมินฉบับนี้ผ่านการทดลองใช้แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นมาหาค่าปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Norm) จากกลุ่มครูมัธยมศึกษาสายสามัญที่สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,491 คน และนำไปวิเคราะห์คุณภาพตามแนวทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory) พบว่ามีค่าความเที่ยงประเภทความคงที่ภายใน (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .97 มีค่าความตรงร่วมสมัย (Concurrent Validity) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ครูประเมินตนเองกับผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.59$) และข้อรายการทั้ง 104 ข้อนี้ มีค่าอำนาจจำแนกตามลักษณะครูที่ดี โดยที่ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที (t-test) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา ในรายงานวิจัยฉบับปี 2522 นั้น ได้อิงทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม ซึ่งในปัจจุบันนี้มีผู้วิจารณ์ว่ามีจุดอ่อนหลายประการ เป็นต้นว่า ค่าสถิติของข้อกระทง (Item statistics) บางตัวได้แก่ ค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ถูกวัด ส่วนการเปรียบเทียบคุณลักษณะ (trait) ไต ๆ ในแต่ละบุคคลมีข้อจำกัดคือ ต้องเป็นคะแนนที่ได้จากแบบวัดเดียวกันหรือแบบวัดที่เป็นคู่ขนานกัน นอกจากนี้ คุณภาพของเครื่องมือ เช่น ค่าความเที่ยง (Reliability) ที่นิยามในลักษณะของแบบสอบคู่ขนานนั้น มีความเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (Standard Error of Measurement) ตามแนวทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิมนั้น กำหนดให้ผู้ตอบทุกคนมีค่าเท่ากัน ซึ่งภายหลังได้พบว่าผู้มีคะแนนปานกลางจะมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ

วัดน้อยกว่าผู้ที่มีคะแนนสูงหรือต่ำ (Hambleton and Swaminathan 1985: 2-3) ประการสุดท้าย คือการแปลผลจากคะแนนดิบ (Raw Score) ได้รับการวิจารณ์ว่าคะแนนดิบไม่ใช่คะแนนที่อยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval Scale) เป็นผลให้ไม่สามารถแสดงความหมายใด ๆ บนมาตราเชิงเส้นได้ ซึ่งขัดกับหลักพื้นฐานของการวัดตัวแปร

เนื่องจากความสำคัญของแบบประเมินตนเองสำหรับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในปี พ.ศ. 2522 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า 10 ปีแล้ว และนับวันจะยังมีผู้นำไปใช้มากขึ้น ๆ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะได้ทำการติดตามผลด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของแบบประเมินที่สร้างขึ้น โดยเน้นการวิเคราะห์คุณภาพตามวิธีมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช และประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้พัฒนาประสิทธิภาพของครูมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อติดตามคุณภาพและประสิทธิภาพของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่สร้างในปี พ.ศ. 2522 สำหรับการนำไปใช้ต่อไป โดยติดตามผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. คุณภาพของแบบประเมินติดตามด้วยวิธีการวิเคราะห์ตามมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช ได้แก่การตรวจสอบด้วยวิธีต่อไปนี้

1.1 คุณภาพของข้อกระทงใช้วิธีการที่ประยุกต์มาจากแนวคิดของราสซ์ ซึ่งพิจารณาจากค่าความเหมาะสมของข้อกระทง (Item Fit)

1.2 ความเที่ยง (Reliability) วิเคราะห์ตามแบบความคงที่ภายในด้วยวิธีการที่ประยุกต์มาจากแนวคิดของราสซ์ เช่นกัน

1.3 ความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity) โดยประเมินจากร้อยละของข้อกระทงในแบบประเมินฯ ที่มีความเหมาะสม (Fit) กับโมเดล

2. ประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาไปใช้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครู

สมมติฐานของการวิจัย

เนื่องจากแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาฉบับนี้ ได้สร้างขึ้นตามคุณลักษณะที่ดีของครู โดยคุณลักษณะดังกล่าวผู้วิจัยได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดของบุคคลสำคัญ ๆ ในวงการศึกษ และจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูที่ดี แม้ปัจจุบันด้านการศึกษามีการพัฒนาและก้าวหน้ามาก น่าจะยังคงเป็นศักยภาพที่จำเป็นสำหรับการเป็นครู จึงน่าจะคงมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ในปัจจุบันได้ ประกอบกับแบบประเมินฉบับนี้มีคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงในเกณฑ์ที่สูง รวมทั้งข้อกระทงทุกข้อสามารถจำแนกคุณลักษณะของครูที่ดีได้ และเมื่อนำมาวิเคราะห์คุณภาพด้วยวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช ซึ่งเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่ละเอียดขึ้น ก็น่าจะมั่นใจได้ว่าแบบประเมินฉบับนี้จะยังคงมีคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงในเกณฑ์ที่สูงเช่นเดิม ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดหวังดังต่อไปนี้ว่า

1. แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นน่าจะประกอบด้วยข้อกระทงที่มีคุณภาพตามวิธีการวิเคราะห์ด้วยวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช และมีความเที่ยงและความตรงเชิงทฤษฎี เมื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีการดังกล่าว
2. แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น น่าจะมีประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แล้วนำไปพัฒนาจนมีคุณภาพทั้ง 4 ด้าน คือ มีความตรงตามเนื้อเรื่อง (Content Validity) ความตรงร่วมสมัย (Concurrent Validity) ความเที่ยง (Reliability) และอำนาจจำแนก (Discrimination) ประกอบด้วยข้อรายการจำนวน 104 ข้อ ซึ่งวัดพฤติกรรมของครูที่ดี 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ (ข้อที่ 1-17) ด้านการสอน (ข้อที่ 18-42) ด้านคุณธรรม (ข้อที่ 43-57) ด้านบุคลิกภาพ (ข้อที่ 58-77) ด้านสังคม (ข้อที่ 78-92) และด้านส่วนตัว (ข้อ 93-104) ดังรายละเอียดในฉบับสมบูรณ์ที่อยู่ท้ายบทความนี้
2. แบบประเมินประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาไปใช้ในเชิงปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครูนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดข้อรายการไว้ 8 ข้อ คือ

- 1) ข้อคำถามชัดเจนดี
- 2) ถามได้ครอบคลุมลักษณะของครูที่ดี
- 3) ข้อรายการสามารถนำไปปฏิบัติได้
- 4) ครูได้ทราบสิ่งที่ยังบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น
- 5) การได้ประเมินตนเองของครู เพื่อประสิทธิภาพการทำงาน
- 6) ข้อรายการต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานได้
- 7) ผลการประเมินตนเองของครูจะเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศงานของฝ่ายบริหาร
- 8) เป็นแนวทางในการจัดการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพของครู

แบบประเมินประสิทธิภาพฉบับนี้ ได้แบ่งระดับการประเมินออกเป็น 5 ระดับ โดยมีความหมายดังนี้

ถ้าประเมินในช่องหมายเลข 5	หมายความว่า	ผู้ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง
ถ้าประเมินในช่องหมายเลข 4	หมายความว่า	ผู้ตอบเห็นด้วย
ถ้าประเมินในช่องหมายเลข 3	หมายความว่า	ผู้ตอบไม่แน่ใจ
ถ้าประเมินในช่องหมายเลข 2	หมายความว่า	ผู้ตอบไม่เห็นด้วย
ถ้าประเมินในช่องหมายเลข 1	หมายความว่า	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการติดตามผล (Follow-up Study) แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในปี 2522 โดยเป็นการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แนวใหม่ คือวิธีมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช และประเมินประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้และด้านความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาไปใช้ในเชิงปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครู ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานครในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จำนวนทั้งสิ้น 14,219 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้สุ่มมาจากประชากรในข้อ 1.1 และคำนวณหาขนาดพหุติของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 500 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ สุ่มเขตบริการการศึกษา มา 4 เขต จากทั้งหมด 8 เขต และคำนวณขนาดพหุติของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตบริการการศึกษา แล้วสุ่มโรงเรียนในแต่ละเขตบริการการศึกษา โดยการสุ่มอย่างง่าย รวม 21 โรงเรียน และสุดท้ายคือคำนวณกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน ตามสัดส่วนที่คำนวณได้ (อ่านรายละเอียดรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ 2537)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

2.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และไปติดต่อขอความร่วมมือกับทางโรงเรียน โดยทางโรงเรียนจะมีเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้ตามรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสุ่มได้

2.2 กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนจะได้รับแบบประเมิน 2 ฉบับ คือ แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาและแบบสำรวจความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาไปใช้ในเชิงปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครู

2.3 หลังจากทีกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบประเมินทั้ง 2 ชุด เป็นเวลาประมาณ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะไปรับคืนจากผู้ที่ทำหน้าที่รวบรวม

2.4 หลังจากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับ คัดชุดที่ไม่สมบูรณ์ออกแล้วนำเอาคำตอบของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาลงในกระดาษลงรหัส (Coding Form) เพื่อจัดเตรียมข้อมูลลงเทปและนำไปวิเคราะห์ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินตนเองมาวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ ตัวประกอบสำคัญ (Principal Component : PC) แล้วหมุนแกนด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax) เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติการวัดเพียงมิติเดียว (Unidimension Latent Space) ของแบบวัดซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎีการตอบสนองข้อกระทง

2) วิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ ของแบบประเมินตนเอง ตามวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช โดยใช้โปรแกรม MICROSACLE

3) วิเคราะห์ความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity) ของแบบประเมินตนเองสำหรับมัธยมศึกษาโดยคำนวณหาร้อยละของข้อกระทงทั้งหมดในแบบประเมินที่เหมาะสม (Fit) กับโมเดลโดยสูตรที่ใช้คำนวณดังนี้

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ค่าความตรงเชิงทฤษฎี คือ

$$\text{Item Fit } t_i = (V_i - 1)(3/q_i) + (q_i/3)$$

เมื่อ V_i คือ Weighted Mean Square ข้อ i

q_i คือ Variance ของ v_i

ตรวจสอบค่า t_i ที่ได้กับค่า t (t-test) จากตาราง โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ $df = n - 2$ เมื่อ n คือจำนวนข้อกระทง และคำนวณหาร้อยละของข้อกระทงทั้งหมดในแบบประเมินที่เหมาะสมกับโมเดล

4) วิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา ตามวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช ดังนี้

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ค่าความเที่ยง คือ

ก. ในกรณีที่ไม่มีข้อกระทงใดในแบบวัดที่มีค่า Weighted Mean Square V_i มากกว่า 1 ประมาณค่าความเที่ยง โดยใช้สูตร

$$R = 1 - (\sigma^2_E / \sigma^2_X)$$

เมื่อ

R คือ ค่าประมาณความเที่ยง

σ^2_E คือ Mean Square Calibration Error

σ^2_X คือ Observed Score Variance

ข. ในกรณีที่ข้อกระทงใด ๆ ในแบบวัดอย่างน้อย 1 ข้อ มีค่า V_i มากกว่า 1 ประมาณค่าความเที่ยง โดยใช้สูตร

$$R = 1 - [V(\sigma^2_E / \sigma^2_X)]$$

เมื่อ

V คือ ค่าเฉลี่ย V_i ของข้อกระทงทุกข้อ ที่มีค่า $V_i > 1$

(ดูรายละเอียดสูตรที่ใช้คำนวณ จากรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ 2537)

3.2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาไปใช้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครู กระทำโดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองไปใช้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนการตัดสินข้อรายการแต่ละข้อ และแปลผลการตัดสินข้อรายการแต่ละข้อจากค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

ผลการวิจัย*

จากวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยเรื่องนี้ มีข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาด้วยวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช

1.1 เนื่องจากวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช ได้พัฒนามาจากแนวทฤษฎีการตอบสนองข้อกระทง เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบคุณสมบัติของการวัดเพียงมิติเดียว (Unidimension Latent Space) ของแบบประเมินฯ ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ ก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินฯ ฉบับนี้ต่อไป

ผลจากการวิเคราะห์ตัวประกอบพบว่า ค่าไอเกนของตัวประกอบที่ 1 สูงกว่าตัวประกอบที่ 2 อย่างมาก ส่วนค่าไอเกนจากตัวประกอบที่ 2 มายังตัวประกอบที่ 3 และมายังตัวประกอบอื่น ๆ จนถึงตัวประกอบที่ 17 ตามลำดับ ค่าไอเกนสูงกว่ากันลดหลั่นลงมาไม่มากนัก จึงสรุปได้ว่าแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัศึกษามีคุณสมบัติการวัดเพียงมิติเดียว

1.2 วิเคราะห์คุณภาพของข้อกระทงด้านความตรงและความเที่ยงของแบบประเมินฯ ด้วยวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช ปรากฏผลดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินฯ ได้ดังนี้

1.2.1 คุณภาพของข้อกระทง ทั้ง 104 ข้อ จากการคำนวณค่าความเหมาะสม (Fit) ของข้อกระทงทั้งหมด มีค่าอยู่ระหว่าง -6.11 ถึง 12.93 สำหรับข้อกระทงที่เหมาะสม

---

* ดูรายละเอียดได้จาก เยาวดี วิบูลย์ศรี รายงานการวิจัยเรื่อง การติดตามคุณภาพและประสิทธิภาพของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537, 114 หน้า

กับโมเดลจะต้องมีค่าอยู่ระหว่าง -2.67 ถึง 2.67 ($-2.67 < \text{Item Fit } t_i < 2.67$) ดังนั้นแบบประเมินตนเองฉบับนี้จึงมีข้อกระทงที่เหมาะสมกับโมเดลถึง 73 ข้อ ตามค่าคาดหวัง (Expected Score) ของการวัดของโมเดลในการวิจัยครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่าแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อกระทงที่มีคุณภาพได้

1.2.2 ความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity) แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีข้อกระทงที่เหมาะสมกับโมเดล คิดเป็นร้อยละ 70.19 ซึ่งแสดงว่าแบบประเมินตนเองฉบับนี้ มีความตรงเชิงทฤษฎีอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ตามโมเดลมาตรฐานประมาณค่าของแอนดริช

1.2.3 ความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .97 ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงที่สูงมาก

2. ประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาไปใช้ในเชิงปฏิบัติ พบว่ามีระดับสูง ทั้งนี้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 3.84 ถึง 4.07 โดยที่ข้อรายการที่ 1 คือ ข้อคำถามชัดเจนดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.07 รองลงมาได้แก่ข้อรายการที่ 8 คือเป็นแนวทางในการจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 สำหรับข้อรายการที่ 4 คือครูได้ทราบสิ่งที่ยังบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.84 แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ดี

อภิปรายผล

การติดตามผลแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในปี 2522 ได้ชี้ให้เห็นประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1) ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติการวัดเพียงมิติเดียว พบว่าแบบประเมินตนเองฉบับนี้มีคุณสมบัติการวัดเพียงมิติเดียว ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแบบประเมินชุดนี้มีลักษณะเป็นเอกพันธ์ (Homogeneous) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญของทฤษฎีการตอบสนองข้อกระทง ตามมาตรฐานส่วนประเมินค่าของแอนดริชใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ และตัวประกอบทั้ง 17 ตัวที่ได้มานั้นจะเห็นได้ว่าตัวประกอบที่ 1 สามารถอธิบายลักษณะของครูที่ดีได้ถึงร้อยละ 40.1 ส่วนตัวประกอบอื่น ๆ อีก 16 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายคุณลักษณะของครูที่ดีได้เพิ่มขึ้นอีกเพียงร้อยละ 28.8 จึงสรุปได้ว่าแบบประเมินตนเองฉบับนี้มีตัวประกอบ

ที่เด่นชัดเพียงตัวประกอบเดียว และยังได้พบว่าองค์ประกอบของลักษณะครูที่ดีทั้ง 6 ด้านที่ผู้วิจัยคัดเลือกมานั้นมีความสามารถในการร่วมกันอธิบายลักษณะของครูที่ดีได้ถึงร้อยละ 68.9 ดังผลที่ปรากฏแล้วนั้น นอกจากนั้นยังเป็นการยืนยันว่าแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นแบบประเมินที่ดีตามแนวคิดการสังเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของนักวิชาการที่สำคัญของไทยหลายท่าน (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ 2519, ฐะปะนีย์ นาครทรรพ 2517, บุญถิ่น อัตถากร 2514, สุรินทร์ สรสิริ 2515)

2) ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงทฤษฎีตามวิธีการมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริช พบว่าแบบประเมินตนเองฉบับนี้มีค่าความตรงในเกณฑ์ที่ใช้ได้ โดยมีข้อกระทงที่เหมาะสมกับโมเดลถึงร้อยละ 70.19 ซึ่งผลที่ได้นี้สอดคล้องกับแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาที่พัฒนาโดย วิเศษ ชวระนอง (2532:110) เนื่องจากแบบวัดทั้งสองฉบับเป็นแบบวัดทางด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเสแสร้งได้ การได้ผลที่สอดคล้องกันเป็นการแสดงว่าแบบประเมินที่ผู้วิจัยได้สร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2522 ประกอบด้วยข้อรายการที่ทันสมัย (update) ในการใช้เพื่อประเมินคุณลักษณะของครูที่ดี

3) ผลการวิเคราะห์ความเที่ยง แบบประเมินฉบับนี้มีค่าความเที่ยงที่สูงมาก เท่ากับ .97 โดยมีข้อสรุปที่สนับสนุนดังนี้คือ

ก. ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดของข้อกระทงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.07 ถึง 0.11 ซึ่งเป็นค่าความคลาดเคลื่อนที่ต่ำ ซึ่งจะทำให้ค่าความเที่ยงสูงสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีการตอบสนองข้อกระทง

ข. คะแนนโลจิสต์ของข้อกระทง มีค่าที่ใกล้เคียงกันอยู่ระหว่าง -1.05 ถึง 2.31 ดังนั้นความแปรปรวนระหว่างข้อจะต่ำทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อสูง และเป็นผลให้ค่าความเที่ยงสูงตามไปด้วย

ค. ค่าความเที่ยงที่ได้แสดงว่ามีความแปรปรวนภายในข้อกระทงสูง การตอบของครูมีการกระจายของระดับความคิดเห็นซึ่งสร้างไว้ 7 ระดับ แสดงว่าข้อคำถามมีอำนาจจำแนกความคิดเห็นของผู้ตอบได้ดี

4) ประสิทธิภาพในด้านความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาไปใช้ในเชิงการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครู จากผลการวิจัยข้อ 2 ดังกล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าครูมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 461 คน

พิจารณาแบบประเมินตนเองฉบับนี้แล้วเห็นว่า มีความเห็นไปได้และความเหมาะสมในการนำไปใช้ในเชิงการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของครูในระดับสูง ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. ขอรายการที่แสดงความเหมาะสมของแบบประเมินตนเองฉบับนี้คือ ขอรายการที่ 1 และ 2 ซึ่งแสดงถึงความชัดเจนของข้อความถามและความครอบคลุมลักษณะของครูที่ดี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 4.07 และ 3.97 ตามลำดับ ซึ่งค่าดังกล่าวแสดงว่าขอรายการทุกข้อในแบบประเมินฉบับนี้ มีความชัดเจนและครอบคลุมลักษณะที่ดีของครูมัธยมศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการด้านการศึกษาที่ได้กล่าวถึงในตอนต้น

ข. ขอรายการที่แสดงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตนเองคือ ขอรายการที่ 3 ถึง 6 ซึ่งแสดงถึงความเป็นไปได้ในการนำขอรายการไปใช้ในการบ่งชี้ความบกพร่องของตนเอง ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตนเองและเป็นการรอบในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 3.98, 3.84, 3.87 และ 3.88 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าแบบประเมินตนเองฯ ฉบับนี้มีความเป็นไปได้ที่ครูจะนำไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตนเองอยู่ในระดับสูง และข้อค้นพบนี้สนับสนุนแนวคิดในการใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินตนเองเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของตนเอง (Steel and Ovalle 1984:667-668)

ค. ขอรายการที่แสดงความเป็นไปได้ที่ฝ่ายบริหารจะนำผลการประเมินตนเองของครูไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของครู คือขอรายการที่ 7 และ 8 ซึ่งแสดงว่าผลการประเมินนี้มีประโยชน์ต่อการนิเทศงานของฝ่ายบริหารและเป็นแนวทางในการจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพของครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และ 4.01 ตามลำดับ ซึ่งค่าดังกล่าวแสดงว่าข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฉบับนี้มีความเป็นไปได้ที่ฝ่ายบริหารจะนำผลไปใช้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของครูในระดับสูง และข้อค้นพบนี้สนับสนุนแนวคิดในการที่ผู้บริหารจะนำข้อมูลจากการประเมินตนเองของผู้บังคับบัญชามาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา (Shrauger and Osberg 1981:322-351)

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาฉบับนี้ได้รับความสนใจและมีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางมานานแล้ว และเมื่อได้วิเคราะห์ย้อนย้อนคุณภาพในปี 2531 จึงน่าจะ

มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของครูโดยการนำแบบประเมินนี้ไปใช้เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของครูในเชิงการพัฒนาคุณภาพ

2. หน่วยงานที่นำแบบประเมินตนเองฉบับนี้ไปใช้ ควรจะวางแผนและดำเนินการกระตุ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้ครูเห็นความสำคัญและคุณค่าของการประเมินตนเอง

3. การแปลผลของคะแนนที่ได้จากการนำแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาฉบับนี้ไปใช้ ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปเกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (ดูรายละเอียดจากรายงานวิจัย 2522) การแปลความหมายของคะแนน เพื่อให้ง่ายและสะดวก ขอเสนอแนะดังนี้

เกณฑ์ในการเทียบคะแนนที่ได้กับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และระดับคุณภาพในการประเมินตนเองของครูระดับมัธยมศึกษา

ช่วงคะแนน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์	ระดับคุณภาพในการประเมินตนเอง
ตั้งแต่ 567 ขึ้นไป	ตั้งแต่ PR 77 ขึ้นไป	สูง
ระหว่าง 470 ถึง 566	ระหว่าง PR 23-77	ปานกลาง
ตั้งแต่ 469 ลงมา	ตั้งแต่ PR 23 ลงไป	ต่ำ

แบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วประเมินตัวท่านเองโดยพิจารณาว่าข้อความใดตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ในระดับใด จาก 7 ระดับที่กำหนดให้ คือ

- 7 หมายถึง มากที่สุด
- 6 หมายถึง มาก
- 5 หมายถึง ค่อนข้างมาก
- 4 หมายถึง ปานกลาง
- 3 หมายถึง ค่อนข้างน้อย
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่องระดับนั้น

รายการประเมินตนเอง	ตรงกับสภาพความเป็นจริง						
	7	6	5	4	3	2	1
1. มีความรู้ดีในวิชาที่สอน							
2. ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาที่สอน							
3. เข้ารับการอบรมซึ่งให้ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาที่สอนทุกครั้ง							
4. มีความรู้รอบตัวดี							
5. ปรึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนครู							
6. สนใจวิชาการสาขาอื่นนอกเหนือจากวิชาที่สอน							
7. รู้แหล่งค้นคว้าหาความรู้							
8. เขียนเอกสารประกอบการสอน							
9. แสวงหาโอกาสเพื่อการศึกษาต่อ							
10. ติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการ							
11. สอนตรงตามวิชาเอก-โท ที่เคยศึกษามา							
12. มีความคิดริเริ่มด้านวิชาการ							

รายการประเมินตนเอง	ตรงกับสภาพความเป็นจริง						
	7	6	5	4	3	2	1
13. มีความรู้เรื่องหลักสูตร							
14. ยอมรับในวิชาการใหม่ๆ							
15. มีความรู้วิชาครู							
16. สนใจเหตุการณ์ปัจจุบัน							
17. เป็นสมาชิกสมาคมและ/หรือวารสารทางวิชาการ							
18. เตรียมการสอนล่วงหน้า							
19. วางแผนการสอนระยะยาว							
20. ใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ							
21. กระตุ้นให้นักเรียนสนใจตลอดเวลาที่สอน							
22. เนื้อหาที่สอนรวบรวมจากตำราหลายเล่ม							
23. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น							
24. เข้าสอนตรงตามเวลา							
25. สนใจนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันในเวลาสอน							
26. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน							
27. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนตลอดการเรียนการสอน							
28. ปรับปรุงการสอนของตนเองเป็นประจำ							
29. ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนเวลาสอน							
30. ตรวจงานของนักเรียนสม่ำเสมอ							
31. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง							
32. สอนจริยธรรมควบคู่ไปกับเนื้อหาวิชาที่สอน							
33. พูดเสียงดัง ชัดเจน							
34. จัดให้มีกิจกรรมประกอบการสอน							
35. สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล							
36. เลือกตัวอย่างการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาและชีวิตประจำวัน							

รายการประเมินตนเอง	ตรงกับสภาพความเป็นจริง						
	7	6	5	4	3	2	1
37. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์							
38. มีความรู้ด้านจิตวิทยาทั่วไปและจิตวิทยาการศึกษา							
39. สอนเนื้อหาให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น							
40. สอนตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้							
41. สนใจนักเรียนที่เรียนอ่อนเป็นพิเศษ							
42. การสอนทุกครั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามอภิปราย							
43. ให้อภัยนักเรียนที่กระทำผิดแล้วยอมรับผิด							
44. ตัดสินข้อพิพาทของนักเรียนด้วยความยุติธรรม							
45. ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหา							
46. ช่วยเหลือผู้อื่นที่ประสบความเดือดร้อน							
47. อดกลั้นได้เมื่อถูกนักเรียนยั่วเย้า							
48. อดทนต่อความทุกข์ยากลำบากได้							
49. ยึดมั่นในหลักของศาสนาอย่างเคร่งครัด							
50. ไม่ผูกพยาบาทต่อบุคคลที่ทำให้ตนเองเดือดร้อน							
51. มีความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข							
52. เห็นใจเพื่อนครูที่มีความทุกข์							
53. สนใจต่อความทุกข์ยากของนักเรียน							
54. รู้สึกสงสารเมื่อเห็นผู้อื่นได้รับความทุกข์							
55. รู้สึกละอายใจเมื่อรู้ว่าตนได้กระทำผิด							
56. ระลึกถึงคุณงามความดีของผู้มีพระคุณเสมอ							
57. ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นเสมอ							
58. มีความมั่นใจในตนเอง							
59. ถือว่าการตรงต่อเวลาเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง							
60. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี							

รายการประเมินตนเอง	ตรงกับสภาพความเป็นจริง						
	7	6	5	4	3	2	1
61. มีอารมณ์ขัน							
62. มีความรับผิดชอบสูง							
63. มีความสุขุม เยือกเย็น และรอบคอบ							
64. ยึดมั่นในเหตุผลอยู่เสมอ							
65. กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องควร							
66. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย							
67. เสนอแนะความคิดใหม่ๆ							
68. มีอารมณ์มั่นคง							
69. ใช้ภาษาชัดเจนและสุภาพ							
70. รักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด							
71. เป็นผู้นำของกลุ่มอยู่เสมอ							
72. สามารถชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้							
73. ร่วมในกิจกรรมอาสาสมัคร							
74. ทำงานรวดเร็วและทันตามเวลาที่กำหนด							
75. ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย							
76. ระวังอารมณ์ได้เมื่อโกรธ							
77. ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ							
78. ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้							
79. ช่วยเหลือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวม หรือชุมชน							
80. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น							
81. ทำงานร่วมกับหมู่คณะได้							
82. ให้คำปรึกษากับบุคคลซึ่งอยู่ในที่ร่วมงาน/ท้องถิ่น เดียวกัน							
83. พบปะผู้ปกครองนักเรียนเมื่อมีโอกาส							
84. เคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมที่ดี							

รายการประเมินตนเอง	ตรงกับสภาพความเป็นจริง						
	7	6	5	4	3	2	1
85. เข้าใจสภาพแวดล้อมของสังคม							
86. ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอต้นเสมอปลาย							
87. เข้าใจขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ของสังคมที่ตนอาศัยอยู่.....							
88. คบหาสมาคมกับบุคคลหลายระดับ							
89. มีส่วนร่วมในการปรับปรุงสังคมให้เจริญขึ้น							
90. มีความจริงใจต่อบุคคลอื่น							
91. เข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่สังกัด							
92. เป็นที่เคารพนับถือของบุคคลในสังคม							
93. รู้จักประหยัด							
94. มีสุขภาพจิตดี							
95. ไม่สร้างปัญหายุ่งยากทางด้านการเงิน.....							
96. มีสุขภาพทางร่างกายสมบูรณ์							
97. มองผู้อื่นในแง่ดี							
98. ไม่นำปัญหาส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องกับหน้าที่การงาน							
99. มีความพอใจในฐานะของตนเอง							
100. ไม่ได้มั่วสุมจนติดเป็นนิสัย							
101. มีความรักในอาชีพครู							
102. สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข							
103. ไม่ชอบเล่นการพนัน							
104. มีประวัติส่วนตัวดี							

เอกสารอ้างอิง

- วิภา เกษรศิริเจริญ. “ประสิทธิภาพของครูมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- วิเศษ ชวระนอง. “การพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. “การสร้างแบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา.” รายงานการวิจัย ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- Andrich, D. *A Rating Formulation for Ordered Response Categories*. Measurement and Statistics Laboratory. Department of Education. University of Western Australia, 1977.
- Campbell, D.J. and Lee, C. “Self-Appraisal in Performance Evaluation : Development Versus Evaluation.” *Academy of Management* 10 (Winter 1973) : 287-295.
- Centra, John A. “Self Rating of College Teachers : A Comparison with Student Ratings.” *Journal of Educational Measurement* 10 (Winter 1973) : 287-295.
- Doyle, Kenenth O., Jr. and Webber, Patricia L. “Self Ratings of College Instruction.” *American Educational Research Journal*, 15 (Summer 1978) : 467-475.
- Fisher, C., & Russ, G. (1986) *Self and Superior Assessment*. (Jech. Rep. No. TR-ONR-4). College Station : Texas A&M University, Department of Management.
- Lord, F.M. *Applications of Item Response Theory to Practical Testing Problems*. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 1980.
- Shrauger, J., & Osberg, T. (1981) “The Relative Accuracy Self-Predictions and Judgments by Others in Psychological Assessment.” *Psychological Bulletin*. 90, 322-351.
- Steel, R., & Ovalle, N. (1984) “Self-Appraisal Based Upon Supervisory Feedback.” *Personnel Psychology*, 37, 667-68.
- Wright, B.D., and Masters, G.N. *Rating Scale Analysis*. Chicago : Mesa Press, 1982.